

Το πρόσφορο το ζυμώνουμε και το προσφέρουμε στην Εκκλησία για να χρησιμοποιηθεί στην τέλεση της Θείας Λειτουργίας. Γι' αυτό και σε μερικά μέρη της πατρίδας μας το ονομάζουν «λειτουργιά». Το πρόσφορο έχει στη μέση μία στρογγυλή σφραγίδα, που θα χρησιμοποιηθεί στη Θεία Ευχαριστία. Το υπόλοιπο πρόσφορο θα διανεμηθεί στους πιστούς ως αντίδωρο. Στο κέντρο της σφραγίδας υπάρχουν τα αρχικά γράμμα ΙC ΧΡ ΝΙ ΚΑ. Από εκεί θα εξαχθεί ο «Αμνός» που θα μεταβληθεί σε Σώμα του Χριστού. Η σφραγίδα φέρει ακόμη στο πλάι μία τριγωνική μερίδα με τα αρχικά Μ Θ (δηλ. Μήτηρ Θεού), αφιερωμένη στην Παναγία και 9 μικρά τριγωνίδια -στο άλλο πλάι- που είναι οι μερίδες των αγγελικών Ταγμάτων και των Αγίων της Εκκλησίας μας. Όλα αυτά τα τεμάχια ο Ιερέας στην Προσκομιδή -σε μια ειδική Ιερά Ακολουθία- τα τοποθετεί στο Δισκάριο και είναι έτοιμα για την τέλεση της Θείας Λειτουργίας. «Σφραγίδα» λέγεται και το ειδικό ξύλινο σκεύος που είναι απαραίτητο για την παρασκευή του προσφόρου, γιατί αυτό αποτυπώνει στο ζυμάρι όλα τα παραπάνω αρχικά. Πολλοί χριστιανοί συνηθίζουν να φέρνουν μαζί με το πρόσφορο και άλλα είδη που θα χρησιμοποιηθούν στη Θ. Λειτουργία, π.χ. κρασί νόμα, θυμίαμα και καρβουνάκια, λάδι για τα καντήλια.

ΥΛΙΚΑ :

3 φλιτζάνια του τσαγιού αλεύρι μαλακό
2 φλιτζάνια του τσαγιού αλεύρι σκληρό
2 φλιτζάνια του τσαγιού νερό χλιαρό
1 μικρό κουτάλι του γλυκού αλάτι
1 κουταλάκι του γλυκού νωπή μαγιά μπύρας

ΕΚΤΕΛΕΣΗ :

Διαλύουμε τη μαγιά σε μισό φλιτζάνι χλιαρό νερό. Σε μια λεκάνη βάζουμε το αλεύρι και ανοίγουμε στη μέση μία λακουβίτσα. Εκεί ρίχνουμε το αλάτι, τη διαλυμένη μαγιά και σιγά σιγά το υπόλοιπο χλιαρό νερό. Ζυμώνουμε έπειτα καλά, για να γίνει σφικτή η ζύμη. Αν χρειάζεται κι άλλο νερό, βρέχουμε τις γροθιές μας με λίγο χλιαρό νερό και συνεχίζουμε το ζύμωμα. Όταν είναι έτοιμη η ζύμη, πλάθουμε το ζυμάρι στρογγυλό και το τοποθετούμε σε ένα αλευρωμένο ταψί, λίγο πιο μεγάλο από τη ζύμη, που αργότερα θα φουσκώσει. Ρίχνουμε λίγο αλεύρι στην επιφάνεια και στο κέντρο πιέζουμε τη σφραγίδα με δύναμη, για να φαίνεται καλά. Σκεπάζουμε το ταψί και το αφήνουμε σε ζεστό μέρος για μισή περίπου ώρα προκειμένου να «ανέβει». Βουρτσίζουμε με προσοχή το περιττό αλεύρι από την επιφάνεια και το βάζουμε σε μέτριο φούρνο (180-200 βαθμούς) για μία ώρα περίπου.

Το πρόσφορο και οι συμβολισμοί του

Το Πρόσφορο είναι το ψωμί που προσφέρουμε στον Ναό, για να τελεσθεί η Θεία Ευχαριστία. Μαζί με το κρασί, ως Τίμια Δώρα (άρτος και οίνος), προτού μεταφερθούν με τη Μεγάλη Είσοδο στην Αγία Τράπεζα, τοποθετούνται στην Πρόθεση (προ + τίθημι = προθέτω), όπου με την τελετή της Προσκομιδής θα προετοιμασθούν για τη Θεία Λειτουργία. Στην Προσκομιδή τμήματα του Προσφόρου θα τοποθετηθούν τελετουργικά στο Δισκάριο και λίγο κρασί στο Άγιο

Ποτήριο.

Το στρογγυλό σχέδιο του Προσφόρου συμβολίζει την κοιλιά της Παρθένου Μαρίας, απ' όπου προήλθε (γεννήθηκε) ο μονογενής Υιός της. Πάνω στο Πρόσφορο υπάρχει ανάγλυφο σχέδιο, που σχηματίζεται από σφραγίδα. Από το κέντρο του Προσφόρου βγαίνει ο Αμνός, δηλ. το κεντρικό τετράγωνο του σχεδίου με τα γράμματα: ΙΣ ΧΣ ΝΙ ΚΑ (Ιησούς Χριστός νικά). Τα γράμματα αυτά πρέπει να είναι ευδιάκριτα και να φαίνονται καθαρά. Λέγεται Αμνός (αρνάκι), γιατί ο προφήτης Ησαΐας προφήτευσε ότι ο Μεσσίας σαν ένα άκακο αρνάκι θα οδηγηθεί στη θυσία. Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος επιβεβαίωσε αυτή την προφητεία, όταν έδειξε στους μαθητές του τον Μεσσία και είπε: "Να ο αμνός του Θεού" (Ιωάν.1/α', 29). Επίσης ο Απόστολος Πέτρος στην Α' Επιστολή (1/α', 18-19) γράφει: "Ελυτρώθητε εκ της ματαίας υμών αναστροφής... τιμίω αίματι ως αμνού αμώμου και ασπίλου Χριστού".

Το σχέδιο του Προσφόρου περιέχει επίσης τη μερίδα της Παναγίας με τα γράμματα Μ και Θ, δηλ. Μήτηρ Θεού. Η τριγωνική μερίδα της Παναγίας τοποθετείται δεξιά του Αμνού στο Δισκάριο με τα λόγια: "Εις τιμήν και μνήμην της υπερευλογημένης, ενδόξου Δεσποίνης ημών Θεοτόκου, και αιειπαρθένου Μαρίας, ης ταις πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, την Θυσίαν ταύτην εις το υπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον. (Συνεχίζει με τον 10ο στίχο του 44ου ψαλμού) Παρέστη η Βασίλισσα εκ δεξιών σου, εν ιματισμῷ διαχρύσω περιβεβλημένη, πεποικιλμένη". (Δηλαδή: Προσφέρουμε τη μερίδα αυτή προς τιμή και μνήμη της υπερευλογημένης ένδοξης Κυρίας μας Θεοτόκου και αιειπαρθένου Μαρίας, με τις πρεσβείες της οποίας δέξου, Κύριε, τη Θυσία αυτή στο υπερουράνιόν σου Θυσιαστήριο. Τιμητικά στάθηκε η Βασίλισσα στα δεξιά σου με ιματισμό χρυσό ντυμένη, στολισμένη). Η Παναγία στη Βασιλεία του Θεού έχει το πρωτείο τιμής.

Από τα εννέα τριγωνάκια, που βρίσκονται στο δεξί μέρος του προσφόρου, εξάγονται οι μερίδες των αγγέλων και όλων των αγίων και τοποθετούνται αριστερά του Αμνού. Οι άγιοι που μνημονεύονται είναι οι Προφύτες, οι Απόστολοι, οι Ιεράρχες, οι Μάρτυρες, οι Όσιοι, οι Ανάργυροι, οι Θεοπάτορες μαζί με τον άγιο της ημέρας και τελευταίος ο Πατέρας της Εκκλησίας που συνέγραψε την τελούμενη Θεία Λειτουργία. Οι άγιοι, επειδή δεν έχει γίνει η Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου και δεν έχουν εισέλθει ακόμα στον Παράδεισο, ωφελούνται κι αυτοί από τη μνημόνευση στις Θείες Λειτουργίες. Εξάλλου και στον Παράδεισο θα προχωρούν από "δόξης εις δόξαν", δηλ. θα βελτιώνεται η κατάστασή τους και θα απολαμβάνουν σταδιακά μεγαλύτερες θείες ευλογίες. Επίσης, κατά τον Καβάσιλα προσφέρεται η αναίμακτη θυσία ως ευχαριστία στον Θεό, που μας έδωσε τους αγίους. Αυτοί αποτελούν τα πρότυπα όλων των χριστιανών, αυτοί τους καθοδηγούν και μεσιτεύουν γι' αυτούς με τις προσευχές τους.

Από άλλα τμήματα του Προσφόρου εξάγονται οι μερίδες υπέρ των ζώντων και των κεκοιμημένων, οι οποίοι ανήκουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Αυτές τοποθετούνται εμπρός από τον Αμνό και, όταν πριν τη Θεία Κοινωνία κατά τη συστολή (ένωση) Σώματος και Αίματος ο Λειτουργός τις ρίχνει στο Δισκοπότηρο, λέει συγχρόνως τα ακόλουθα αξιοπρόσεκτα λόγια: "Απόπλυνον, Κύριε, τα αμαρτήματα των ενθάδε μνημονευθέντων δούλων σου τω Αίματί σου τω Αγίῳ· πρεσβείαις της Θεοτόκου και πάντων σου των αγίων. Αμήν". (Δηλαδή: Σβήσε εντελώς, Κύριε, τις αμαρτίες όσων εδώ μνημονεύθηκαν δούλων Σου με το Αίμα Σου το Άγιο· με τις πρεσβείες της Θεοτόκου και όλων Σου των αγίων. Αμήν). Στήν αρχή της Προσκομιδής ο Ιεουργός υψώνει (σηκώνει ψηλά) το Πρόσφορο μέχρι το μέτωπο και μ' αυτή την κίνηση

συμβολίζει την ύψωση του Χριστού στον Σταυρό, όπου έχυσε το τίμιο Αίμα Του για τη σωτηρία των ανθρώπων.

(έκδοση της Ιεράς Μονής Παναγίας Παραμυθίας Ρόδου)

Πηγή: <http://www.faneromenihol.gr>